

Верховний
Суд

Новели кримінальної судової практики Верховного Суду

Світлана Яковлева

суддя Верховного Суду у Касаційному кримінальному суді,
доктор філософії у галузі права

14-TH KYIV CRIMINAL LAW FORUM

21 червня 2024 року

Строки досудового розслідування

У разі скасування прокурором постанови слідчого, дізнавача чи прокурора про закриття кримінального провадження, у якому жодній особі не було повідомлено про підозру, у зв'язку з її незаконністю та необґрунтованістю, період з моменту винесення постанови про закриття кримінального провадження до моменту її скасування не включається до строку досудового розслідування.

Постанова ОП ККС від 01.04.2024 у справі № 178/50/20

Розбіжності між підозрою та обвинувальним актом

Розбіжності у викладі фактичних обставин кримінального правопорушення у повідомленні про підозру та в обвинувальному акті, за умови, що такий їх виклад в обвинувальному акті дає повне розуміння кожного з елементів складу кримінального правопорушення для юридично-правової оцінки діяння за відповідною кримінально-правовою нормою, не є істотним порушенням вимог кримінального процесуального закону.

Постанова ОП ККС від 15.01.2024 у справі № 683/694/20

Відновлення досудового розслідування після повернення обвинувального акта прокурору у зв'язку з тим, що вони не відповідають вимогам КПК (п.3 ч. 3 ст. 314 КПК)

Не відновлює досудове розслідування.

В ухвалі суд не вправі зазначати про неповноту чи неправильність досудового розслідування, неправильність кримінально-правової оцінки діяння та про необхідність проведення органом досудового розслідування слідчих (розшукових) дій та/або негласних слідчих (розшукових) дій.

Сторона обвинувачення після повернення прокурору обвинувального акта і до звернення до суду з обвинувальним актом чи клопотанням, які приведено у відповідність до вимог КПК, має право виконати лише ту сукупність процесуальних дій, які є необхідними для приведення цього акта чи клопотання у відповідність до вимог КПК та забезпечення виконання ухвали суду.

Проведення після повернення обвинувального акта слідчих (розшукових) ді, НСРД, та/або приймання процесуальних рішень, які не є необхідними для приведення цього акта чи клопотання у відповідність до вимог КПК та забезпечення виконання ухвали суду, не допускається, а отримані за результатами здійснення таких дій докази повинні визнаватись недопустимими.

Прокурор може повторно звернутися до суду із обвинувальним актом в межах розумного строку, після закінчення виконання процесуальних дій, які були необхідними на виконання ухвали суду для приведення цього акта чи клопотання у відповідність до вимог КПК і подальшого звернення з ними до суду.

[Постанова ОП ККС від 15.04.2024 у справі № 753/25892/21](#)

Арешт майна

У разі закриття слідчим, прокурором кримінального провадження в порядку, передбаченому КПК, заходи забезпечення кримінального провадження, серед яких і арешт майна, припиняють свою дію в силу прямої вказівки ч. 4 ст. 132 КПК.

Постанова ОП ККС від 15.04.2024 у справі № 554/2506/22

Вчинення злочину з використанням умов воєнного або надзвичайного стану, інших надзвичайних подій

«Вчинення злочину з використанням воєнного стану» не має жодного відношення до поняття «вчинення злочину в умовах воєнного стану», що є кваліфікуючою ознакою кримінальних правопорушень

Постанова ККС ВС від 24.01.2024 у справі № 346/1286/23 (провадження № 51-6449км23)

Кримінальна відповідальність передбачена за вчинення кримінального правопорушення в умовах воєнного або надзвичайного стану на території, на якій він введений

Постанова ОП від 15.01.2024 у справі № 722/594/22 (провадження № 51-3186кмо22)

Вчинення крадіжки в умовах воєнного стану в населеному пункті, в якому фактично не велися активні бойові дії, є обставиною, яка обтяжує покарання (ст. 67 КК)

Постанова ККС ВС від 27.04.2023 у справі № 725/2953/22

Суб'єкт кримінального правопорушення за ст. 437 КК

Особи, які в силу службових повноважень або фактичного суспільного становища спроможні здійснювати ефективний контроль за політичними чи військовими діями або керувати ними та/або істотно впливати на політичні, військові, економічні, фінансові, інформаційні та інші процеси у власній державі чи за її межами, та/або керувати конкретними напрямками політичних або військових дій.

Мають повноваження, ресурси у сферах міжнародних відносин, внутрішньої політики, оборони, промисловості, економіки, фінансів, або такого суспільного становища, яке дозволяє їм впливати на прийняття відповідних рішень уповноваженими особами.

До осіб з відповідними можливостями можуть належати, наприклад: глави держав та урядів; члени парламенту; лідери політичних партій; дипломати; керівники спецслужб; командири збройних сил, підпорядкованих державі, а також незаконних воєнізованих чи збройних формувань; інші особи, які фактично діють як військові командири; керівники органів виконавчої влади, які здійснюють функції з вироблення та реалізації державної політики і нормативно-правового регулювання у сфері діяльності збройних формувань і обігу зброї; керівники, правовий статус яких не охоплюється поняттям військового командира і які здійснюють владу або контроль щодо осіб, які беруть участь в агресивній війні чи агресивних військових діях; інші особи, які хоча й не займають формальних посад, проте здатні реально впливати на військово-політичні процеси, пов'язані з плануванням, підготовкою, розв'язуванням агресивної війни чи воєнного конфлікту та веденням агресивної війни або агресивних військових дій.

[Постанова ВП ВС від 28.02.2024 у справі № 415/2182/20](#)

Верховний
Суд

Дякую за увагу!